

ДОГОВІР ЗАСТАВИ МАЙНОВИХ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Олена Тверезенко,

*завідувач сектору позначень Науково-дослідного
інституту інтелектуальної власності АПрН України*

Належне виконання зобов'язань передбачає, що сторони, які беруть участь у договірних правовідносинах, виконують покладені на них обов'язки у точній відповідності із законом, договором, а за відсутності таких вказівок — з тими вимогами, які звичайно пред'являються до виконання, а відтак — і з діловими звичаями, що склалися в комерційній практиці. Саме меті належного виконання зобов'язання підпорядковані різні способи забезпечення [15; 57].

Як зазначає Ю. В. Носік, в цивільному праві під забезпеченням виконання зобов'язання маються на увазі додаткові правовідносини (зобов'язання), спрямовані на стимулювання боржника до точного і неухильного виконання основного зобов'язання і попередження та/або зменшення негативних наслідків від можливого його порушення [14; 548, 549].

Згідно зі ст. 546 Цивільного кодексу України (далі — ЦК України) виконання зобов'язання може забезпечуватися заставою, неустойкою, порукою, гарантією, притриманням, завдатком [1].

Велика кількість наукових праць вітчизняних цивілістів, зокрема таких як, О. Заржицький, О. О. Кармаза, Д. Д. Лилак, Л. С. Леоно-

ва, С. В. Нижний, С. Я. Фурса, Т. С. Шкум та іноземних цивілістів, зокрема таких як, М. И. Брагінський, В. В. Витрянський, А. В. Черних, О. С. Йоффе, В. О. Калятін та Є. Тілінг присвячена дослідженню таких правовідносин, як забезпечення виконання зобов'язань заставою.

Слід погодитись з В. О. Калятиним, який зазначає, що предмет застави повинен мати певну цінність, щоб кредитор міг бути впевнений в отриманні грошової суми, яка йому належить. В умовах, коли основні засоби багатьох вітчизняних підприємств в переважній більшості застарілі та малопривабливі як можливе забезпечення зобов'язання, саме майнові права інтелектуальної власності можуть виявитися необхідним ресурсом, здатним стати привабливим предметом застави для багатьох кредиторів [13; 45].

У деяких країнах, зокрема в Російській Федерації ряд науковців (В. Н. Євдокимова, В. М. Кастальський, О. Г. Крушина, О. Рузакова та ін.) досліджують особливості застави майнових (виключних) прав інтелектуальної власності. Заслужують на увагу також дослідження порушених питань таких українських науковців, як А. Грищенко [11; 3-11] та Ю. Рудченко [17; 63-69].

ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ

При цьому слід зазначити, що українські науковці наразі такі правовідносини майже не аналізують комплексно через їх складність, а у поодиноких випадках досліджують окремі аспекти застави майнових прав, зокрема оцінки майнових прав, що є предметом договору застави [10; 37].

Застава майнових прав інтелектуальної власності, перш за все патентних прав, передбачена законодавствами Великобританії, Франції, Канади, США, Російської Федерації, Республіки Білорусь, Азербайджану та інших країн. Найбільш деталізованими є норми про заставу патентних прав у Нідерландах. Наприклад, активи багатьох компаній, що розробляють об'єкти інтелектуальної власності, часто включають в себе майнові права інтелектуальної власності, тому при отриманні кредиту такі компанії можуть надати як заставу свої майнові права [18; 6].

Об'єктом цього дослідження є аналіз положень законодавства України, що регулюють правовідносини з питань укладання договорів застави, при цьому особлива увага приділена дослідженню особливостей договорів застави, предметом яких є майнові права інтелектуальної власності.

Положення яких законодавчих актів необхідно враховувати при укладанні договорів застави майнових прав інтелектуальної власності?

Під час підготовки проектів договорів застави, предметом яких є майнові права інтелектуальної власності, необхідно враховувати як положення нормативно-правових актів, що визначають вимоги до договорів застави, так і вимоги спеціального законодавства у сфері

інтелектуальної власності. Так, відповідно до ст. 424 ЦК України майнові права інтелектуальної власності можуть відповідно до закону бути предметом договору застави. Важливо зазначити, що можливість застави майнових прав інтелектуальної власності, зокрема авторських прав, обговорювалась цивілістами ще задовго до прийняття ЦК України [15; 82 та 81].

Водночас іншими положеннями ЦК України (ст. 576), які визначають вимоги до договорів застави, встановлено, що предметом застави може бути будь-яке майно (зокрема річ, цінні папери, майнові права), яке може бути відчужене заставодавцем і на яке може бути звернене стягнення.

Враховуючи вищенаведене, необхідно дослідити, чи охоплює термін "майнові права" термін "майнові права інтелектуальної власності" у розумінні положень ЦК України.

З цією метою проаналізуємо положення статей 177 та 190 ЦК України якими встановлено, що об'єктами цивільних прав є речі, у тому числі гроші та цінні папери, інше майно, майнові права, результати робіт, послуги, результати інтелектуальної, творчої діяльності, інформація, а також інші матеріальні і нематеріальні блага.

Майном як особливим об'єктом вважаються окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки.

Майнові права є неспоживною річчю. Майнові права визнаються речовими правами.

У той же час ст. 199 ЦК України передбачено, що результати інтелектуальної, творчої діяльності та інші об'єкти права інтелектуальної власності створюють цивільні права та

обов'язки відповідно до книги четвертої цього Кодексу та інших законів.

Таким чином, аналіз вищенаведених положень ЦК України дає підставу стверджувати, що згідно із зазначеним Кодексом зміст терміна “майнові права інтелектуальної власності” не охоплюється терміном “майнові права”.

Враховуючи вищенаведене, необхідно зазначити, що ст. 576 ЦК України, на відміну від ст. 424 ЦК України, не встановлює, що предметом застави можуть бути майнові права інтелектуальної власності. Крім того, Закон України “Про заставу” (далі — Закон), зокрема стаття 3 також не визнає майнові права інтелектуальної власності предметом застави.

Тож виникає запитання: якими нормами законодавства України слід керуватись при укладанні договорів застави, предметом яких є майнові права інтелектуальної власності? Вважаємо, що у цьому випадку має бути застосована аналогія закону¹.

Так, деякі загальні положення ЦК України та Закону стосовно застави майна можуть бути застосовані до правовідносин щодо укладання, реалізації та припинення договорів застави, предметом яких є майнові права інтелектуальної власності.

Загальні положення законодавства України про заставу

Розглядаючи заставні правовідносини, слід звернути особливу увагу

на предмет застави, оскільки він відіграє ключову роль у визначенні сфери її застосуванні [15; 76].

Відповідно до ст. 3 Закону заставою може бути забезпечена будь-яка дійсна існуюча або майбутня вимога, що не суперечить законодавству України, зокрема така, що впливає з договору позики, кредиту, купівлі-продажу, оренди, перевезення вантажу тощо [2].

У силу застави кредитор (заставодержатель) отримує не право на предмет застави, а право в разі невиконання боржником (заставодавцем) забезпеченого заставою зобов'язання одержати задоволення з вартості заставленого майна переважно перед іншими кредиторами [14; 628].

Заставою може бути забезпечена вимога, яка може виникнути в майбутньому (ст. 573 ЦК України). Аналогічна норма міститься у ч. 2 ст. 3 Закону, але у ній робиться акцент на тому, що майбутні вимоги можуть забезпечуватися заставою, якщо є угода сторін про розмір забезпечення заставою таких вимог.

Слід погодитись з С. В. Нижним та Д. Д. Лиляк, що застava за загальним правилом повинна забезпечувати дійсне зобов'язання, а право застави має відкладальний характер. Таким чином, можна говорити не просто про заставне зобов'язання щодо забезпечення виконання майбутнього зобов'язання, а про зобов'язання з відкладальною умовою, настання якої буде підставою для виникнення додаткового зобов'язання.

¹ Згідно із частиною 1 статті 8 ЦК України, якщо цивільні відносини не врегульовані цим Кодексом, іншими актами цивільного законодавства або договором, вони регулюються тими правовими нормами цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, що регулюють подібні за змістом цивільні відносини (аналогія закону).

ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ

Забезпечення заставою майбутньої вимоги за своєю суттю є забезпеченням не вимоги, а саме зобов'язання, що може мати місце у майбутньому. Тоді право застави виникне у разі дотримання двох умов: якщо зобов'язання виникло і якщо це зобов'язання не буде виконуватись чи буде виконуватись неналежним чином [16; 83-84].

Положення ЦК України та Закону стосовно застави майбутньої вимоги можуть бути застосовані до правовідносин застави, коли предметом застави є майнові права на патент чи свідоцтва на різних стадіях заявки на відповідний об'єкт інтелектуальної власності. При цьому, як зазначає В. Н. Євдокимова, заставу майбутніх прав інтелектуальної власності можливо допускати лише у випадках, коли точно або з великим ступенем вірогідності відомо, що боржник отримує зазначені права. Це може бути час, коли винесено рішення про видачу патенту чи свідоцтва [12; 7,8].

У той же час, вважаємо недоцільним укладання договорів застави, предметом яких є права щодо заявки на об'єкти інтелектуальної власності, враховуючи значний відсоток прийняття рішень про відмову у видачі патентів (свідоцтв). Крім того, необхідно пам'ятати, що навіть у разі прийняття рішення про видачу патенту, заявка на певний об'єкт інтелектуальної власності буде вважатись відкликаною, якщо в установленій законом строк не будуть сплачені державне мито за видачу охоронного документа та збір за публікацію про видачу патенту (ч. 2 ст. 22 Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі").

Згідно з ч. 2 ст. 4 Закону предметом застави може бути майно, яке

відповідно до законодавства України може бути відчужене заставодавцем та на яке може бути звернене стягнення.

Слід погодитись з О. О. Кармазою та С. Я. Фурсою стосовно того, що застава як спосіб забезпечення зобов'язання:

- 1) є спеціальним способом забезпечення зобов'язання, що встановлюється у момент його виникнення;
- 2) має акцесорний (додатковий) характер і залежить від основного зобов'язання;
- 3) супроводжується виділенням з майна боржника певної його частини, яка має, перш за все, задовольняти можливі вимоги кредитора, з відстороненням від неї інших можливих кредиторів;
- 4) не є юридичною відповідальністю;
- 5) є забезпеченням виконання зобов'язання шляхом звернення стягнення на майно боржника;
- 6) відноситься до тих забезпечувальних способів, які можуть бути застосовані між будь-якими суб'єктами [14; 627].

Аналізуючи особливості предмета застави, необхідно зазначити, що ним можуть бути саме майнові права інтелектуальної власності, а не об'єкти інтелектуальної власності. Предметом застави можуть бути майнові права на твір, а не сам твір, майнові права на винахід, а не сам винахід [13; 46].

Необхідно враховувати, що майнові права інтелектуальної власності мають строковий характер. Таким чином, строк дії договору застави майнових прав інтелектуальної власності повинен бути обмежений строком дії таких прав.

Потенційний заставодавець повинен повною мірою усвідомлювати

ризиковий характер майнових прав інтелектуальної власності як предмета застави, також враховуючи ризик втрати майнових прав інтелектуальної власності у судовому порядку.

Відповідно до ст. 578 ЦК України та ст. 6 Закону майно, що перебуває у спільній власності, може бути передано в заставу тільки за згодою всіх співвласників.

Доцільно зазначити, що аналогічна вимога встановлена і ч. 2 ст. 28 Закону “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі”, де зазначено, що взаємовідносини при використанні винаходу (корисної моделі), патент на який належить кільком особам, визначаються угодою між ними. У разі відсутності такої угоди кожний власник патенту може використовувати винахід (корисну модель) за своїм розсудом, але жоден з них не має права давати дозвіл (видавати ліцензію) на використання винаходу (корисної моделі) та передавати право власності на винахід (корисну модель) іншій особі без згоди інших власників патенту [3].

Якщо майно, що перебуває у спільній власності, передане в заставу без згоди усіх співвласників, то відповідний договір може бути визнаний господарським судом недійсним за позовом будь-кого із співвласників майна — підприємства чи організації, права та охоронювані законом інтереси яких порушено (пункт 3.1. Роз’яснення Вищого арбітражного суду України “Про деякі питання практики вирішення спорів, пов’язаних із застосуванням Закону України “Про заставу”) [9].

Крім того, відповідно до пункту 43 Інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від

03.03.2004 № 20/5 (зі змінами), правочини щодо розпорядження майном, що є спільною сумісною власністю, які подаються для нотаріального посвідчення, підписуються всіма співвласниками цього майна або уповноваженими ними особами.

При посвідченні правочинів щодо розпорядження спільним майном, які підлягають нотаріальному посвідченню та (або) державній реєстрації, якщо правовстановлювальний документ оформлений на одного із співвласників, нотаріус вимагає письмової згоди інших співвласників. Згода на укладення таких правочинів повинна бути посвідчена нотаріально. Відчуження або застава майна, що є колективною власністю, здійснюється за рішенням органів управління товариства (загальних зборів, виконавчого органу), якщо інше не встановлено законом та (або) установчими документами (актами) [8].

Важливо також пам’ятати, що заміна предмета застави може здійснюватися тільки за згодою заставодержателя, якщо інше не встановлено договором або законом (ст. 7 Закону).

Законом передбачається можливість перебування заставленого майна у володінні заставодавця, заставодержателя або третьої особи (ст. 9 Закону). Проте ця норма не може бути застосована до договорів застави, предметом яких є майнові права інтелектуальної власності, оскільки термін “володіння” застосовується по відношенню до володіння предметами матеріального світу — речами, а не до “нематеріальних” майнових прав інтелектуальної власності.

Згідно зі ст. 581 ЦК України та ст. 10 Закону, якщо предмет застави не підлягає обов’язковому страху-

ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ

ванню, він може бути застрахований за згодою сторін на погоджену суму, але не більшу за його ринкову вартість. У разі настання страхового випадку предметом застави стає право вимоги до страховика.

Положення Закону щодо страхування предмета застави застосовується і для застави майнових прав інтелектуальної власності.

Що стосується обов'язкового страхування, то відповідно до ст. 5 Закону України "Про страхування" обов'язкові види страхування, які запроваджуються законами України, мають бути включені до цього Закону. Забороняється здійснення обов'язкових видів страхування, що не передбачені цим Законом [4].

Стаття 7 Закону України "Про страхування", що визначає вичерпний перелік видів обов'язкового страхування, не встановлює обов'язок страхувати майнові права інтелектуальної власності, що є предметом договору застави.

У той же час п. 35 ч. 1 ст. 7 Закону України "Про страхування" встановлено обов'язок страхування такого виду застави, як іпотека: обов'язок страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування.

Доцільно також зазначити, що відповідно до ст. 8 Закону України "Про іпотеку" іпотекодавець зобов'язаний застрахувати предмет іпотеки на його повну вартість від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування, якщо іпотечним договором цей обов'язок не покладено на іпотекодержателя. У разі наступної іпотеки страхування предмета іпотеки не є обов'язковим. Договір страхування укладається на користь іпотекодер-

жателя, який у разі настання страхового випадку набуває права вимоги до страховика. У разі набуття прав за іпотечним договором новим іпотекодержателем він також набуває права вимоги до страховика. У разі настання страхового випадку щодо предмета іпотеки іпотекодержатель має переважне право на задоволення своєї вимоги за основним зобов'язанням із суми страхового відшкодування [5].

Тобто для договорів іпотеки обов'язок іпотекодавця страхувати предмет іпотеки встановлено відповідним Законом, у той час як Закон України "Про заставу" передбачає, що таке зобов'язання може бути передбачено у самому договорі застави.

У зв'язку з викладеним доцільно зазначити, що аналіз договорів застави свідчить, що у переважній більшості таких договорів передбачається обов'язок заставодавця страхувати предмет застави, навіть якщо предмет застави не підлягає обов'язковому страхуванню відповідно до Закону України "Про страхування".

Таким чином, під час укладання договору по основному зобов'язанню, наприклад договору кредиту, укладається фактично комплект договорів: договір кредиту, договір застави та договір страхування. Як правило, такий комплект договорів укладається у разі надання кредитів на купівлю транспортних засобів.

Так, наприклад, п. 1 Постанови Кабінету Міністрів України "Про додаткове забезпечення гарантій або інших зобов'язань Уряду України, які надаються іноземним кредиторам щодо погашення кредитів в іноземній валюті, що залучаються українськими юридичними особами" від 17 серпня 1995 р. № 655 (із змі-

нами) встановлено, що питання надання гарантій або інших зобов'язань Уряду України іноземним кредиторам для забезпечення погашення заборгованості українських юридичних осіб за кредитами в іноземній валюті, які залучаються на умовах валютної самоокупності, розглядаються за умови укладення зазначеними юридичними особами та Державним експортно-імпорнтним банком України або іншим уповноваженим Урядом України фінансовим агентом кредитних та інших угод і договорів застави або поруки чи (та) застави з третіми особами (майновими поручителями) або укладення договору страхування [7].

Вважаємо, що така практика укладання договорів є цілком виправданою для захисту інтересів заставодержателя.

Як свідчить закордонна практика, страхування об'єктів інтелектуальної власності може бути цікавим підприємствам та організаціям, що безпосередньо займаються інноваційною діяльністю, кредитно-фінансовим установам, інвестиційним та венчурним фондам, які пов'язані з фінансуванням інноваційного процесу.

У той же час ринок страхування об'єктів інтелектуальної власності в Україні практично відсутній [19; 300].

Зміст договору застави.

Статтею 584 ЦК України та статтею 12 Закону встановлені істотні умови договору застави: у договорі застави визначаються суть, розмір та строк виконання зобов'язання, забезпеченого заставою, опис предмета застави, а також інші умови, відносно яких за заявою однієї із сторін повинна бути досягнута угода.

Враховуючи положення ст. 584 ЦК України, статтю 12 Закону доповнено наступними положеннями: опис предмета застави в договорі застави може бути поданий у загальній формі (вказівка на вид заставленого майна тощо).

Вважаємо, що це положення ЦК України та Закону потребує внесення змін, оскільки у будь-якому договорі застави предмет застави має бути чітко ідентифікований. Ця позиція підтверджується Законом України “Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень”, статтею 7 якого встановлено, що у правочині, на підставі якого або у зв'язку з яким виникає обтяження (зокрема на підставі договору застави), повинен визначатись опис предмета обтяження. У разі відсутності опису предмета обтяження чи якщо існуючий опис не дозволяє ідентифікувати предмет обтяження, таке обтяження є недійсним.

Якщо предметом обтяження є окремий об'єкт, його опис надається за індивідуальними ознаками. Якщо предметом обтяження є сукупність об'єктів рухомого майна, його опис також може надаватися за родовими ознаками. В обох випадках опис предмета обтяження повинен дозволити ідентифікувати рухоме майно як предмет обтяження [6].

Враховуючи те, що іпотекою є застава нерухомого майна, що залишається у володінні заставодавця або третьої особи (ст. 575 ЦК України), доцільно навести положення Закону України “Про іпотеку”. Статтею 18 Закону України “Про іпотеку” встановлено, що іпотечний договір повинен містити, зокрема такі істотні умови, як опис предмета іпотеки, достатній для його ідентифікації, та/або його реєстраційні

ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ

дані. При іпотеці земельної ділянки має зазначатися її цільове призначення [5].

Крім того, п. 5 Роз'яснення Вищого арбітражного суду України "Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням Закону України "Про заставу", встановлено, що опис заставленого майна повинен містити індивідуальні ознаки останнього, які дозволяють встановити, яке саме майно є предметом застави, і відрізнити його від однорідних предметів [9].

Таким чином, вважаємо, що до ст. 584 ЦК України та до ч. 2 статті 12 Закону необхідно внести зміни, якими передбачити, що опис предмета застави в договорі застави повинен дозволяти здійснити ідентифікацію відповідного майна.

Що стосується ідентифікації майнових прав інтелектуальної власності на винахід та корисну модель, то така ідентифікація має бути забезпечена шляхом зазначення номера відповідного патенту та назви винаходу (корисної моделі) [12; 8].

Аналіз положень Закону України "Про заставу" та ЦК України дає можливість стверджувати, що договір про заставу є двостороннім, який вступає в силу, за загальним правилом із моменту укладання. Коли договір підлягає нотаріальному посвідченню або на такому нотаріальному посвідченні наполягає одна із сторін договору — з моменту нотаріального оформлення такого договору [15; 81], [14; 636].

Що стосується форми договору застави, то такий договір має укладатись у письмовій формі. При цьому Законом не вимагається нотаріального засвідчення такого договору, але угодою сторін може бути передбачено нотаріальне посвідчення

договору застави і в тих випадках, коли на цьому наполягає одна із сторін договору (ст. 13 Закону, ч. 4 ст. 209, ч. 3 ст. 577 ЦК України).

Недотримання вимог щодо форми договору застави та його нотаріального посвідчення тягне за собою недійсність договору з наслідками, передбаченими законодавством України (ст. 14 Закону).

Оскільки договір застави, предметом якого є майнові права інтелектуальної власності, є договором щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, то до цього договору повинні бути застосовані положення статті 1107 ЦК України, відповідно до частини 2 якої договір щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності укладається у письмовій формі. У разі недодержання письмової форми договору щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності такий договір є нікчемним.

Відповідно до ч. 1 ст. 585 ЦК України та ст. 16 Закону право застави виникає з моменту укладення договору застави, а у випадках, коли договір підлягає нотаріальному посвідченню, — з моменту його нотаріального посвідчення.

Слід погодитись з думкою Т. С. Шкума, О. О. Кармази та С. Я. Фурси, які зазначають, що договір про заставу може бути самостійним, тобто відокремленим від договору, за яким виникає забезпечене заставою зобов'язання. Однак умову про заставу може бути включено і до основного договору, що підтверджує похідний характер застави, закріплений у ч. 3 ст. 3 Закону України "Про заставу" [15; 71], [14; 637].

У зазначеному випадку такий договір буде змішаним договором²: на-

приклад, договір позики та договір застави.

Похідний характер договору застави полягає у тому, що:

- застава може збільшуватись або зменшуватись залежно від суми основної вимоги;
- визнання недійсності основного зобов'язання тягне за собою і недійсність застави;
- застава завжди слідує долі основного зобов'язання і не має самостійного життя щодо забезпеченого нею вимоги — задоволення основного зобов'язання автоматично стає підставою припинення застави (ст. 28 Закон України “Про заставу”).

Крім того, оскільки застава не може існувати без основного зобов'язання, на нього неодмінно слід послатись у договорі застави [14; 640].

Вимоги до наступних застав заставленого майна встановлені статтею 588 ЦК України та статтею 18 Закону, якою зокрема передбачено, що наступні застави вже заставленого майна допускаються в разі, якщо інше не передбачено законом і попередніми договорами застави.

У цій статті проаналізовані загальні положення законодавства України щодо застави майнових прав інтелектуальної власності.

Аналіз положень законодавства України у сфері застави та у сфері інтелектуальної власності, положень чинних договорів застави, у тому числі договорів застави, предметом яких є майнові права інтелектуальної власності, дають підстави стверджувати, що на сьогодні законодав-

ство України у сфері застави майже не враховує особливостей застави майнових прав інтелектуальної власності. Тому, з метою удосконалення правового регулювання зазначених правовідносин, до законодавства України у сфері застави необхідно внести зміни, зокрема до:

- 1) ч. 1 ст. 576 ЦК України та до ч. 1 ст. 4 Закону, якими встановити, що майнові права інтелектуальної власності є предметом договору застави;
- 2) ст. 584 ЦК України та до ч. 2 статті 12 Закону, якими передбачити, що опис предмета застави в договорі застави повинен дозволяти здійснити ідентифікацію відповідного майна.

Крім того, необхідно дослідити, зокрема, такі питання, як правомочності заставодавця та заставодержателя щодо предмета застави, чи є необхідним погодження договорів застави органами приватизації, чи доцільна реєстрація договорів застави майнових прав інтелектуальної власності. Зазначені питання будуть висвітлені автором цієї статті у подальших публікаціях. ◆

² Відповідно до ч. 2 ст. 628 ЦК України сторони мають право укласти договір, в якому містяться елементи різних договорів (змішаний договір). До відносин сторін у змішаному договорі застосовуються у відповідних частинах положення актів цивільного законодавства про договори, елементи яких містяться у змішаному договорі, якщо інше не встановлено договором або не випливає із суті змішаного договору.

ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 №435-IV // Відомості Верховної Ради України (далі — ВВР). — 2003 р. — №40. — Ст. 356.
2. Закон України “Про застава” від 02.10.1992 №2654-XII // ВВР. — 1992 р. — №47. — Ст. 642.
3. Закон України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” від 15.12.1993 №3687-XII // ВВР. — 1994. — №7. — Ст. 32.
4. Закон України “Про страхування” від 07.03.1996 №85/96 // ВВР. — 1996. — №18. — Ст. 78.
5. Закон України “Про іпотеку” від 05.06.2003 №898-IV // ВВР. — 2003. — №38. — Ст. 313.
6. Закон України “Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень” від 18.11.2003 № 1255-IV // ВВР. — 2004. — №11. — Ст. 140.
7. Постанова Кабінету Міністрів України “Про додаткове забезпечення гарантій або інших зобов’язань Уряду України, які надаються іноземним кредиторам щодо погашення кредитів в іноземній валюті що залучаються українськими юридичними особами” від 17.08.1995 №655 [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=655-95-%EF>.
8. Інструкція про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затверджена наказом Міністерства юстиції України від 03.03.2004 №20/5, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 03.09.2004 за №283/8882 // Офіційний вісник України. — 2004. — №10. — С. 315. — Ст. 639.
9. Роз’яснення Вищого арбітражного суду України “Про деякі питання практики вирішення спорів, пов’язаних із застосуванням Закону України “Про застава” від 24.12.1999 №02-5/602 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v_602800-99.
10. Гірний Ю. Застава об’єктів інтелектуальної власності як нематеріальних активів // Інтелектуальна власність. — 2001. — №5-6. — С. 36-39.
11. Грищенко А. Теоретичні та практичні проблеми використання майнових прав на об’єкти авторського та суміжних прав в якості предмета застави // Теорія і практика інтелектуальної власності. — 2007. — №4(36). — С. 3-11.
12. Евдокимова В. Н. Что нужно знать, заключая договор о залоге исключительных прав // Изобретательство. — [Т. VII]. — 2007. — №8. — С. 6-15.
13. Калятин В. О. Залог исключительных прав // Патенты и лицензии. — 2001. — №6. — С. 45-49.
14. Договірне право України. Загальна частина: навч. посібник / Т. В. Бондар, О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова та ін.; за ред. О. В. Дзери — К.: Юрінком Інтер, 2008. — 896 с.
15. Зобов’язальне право: теорія і практика. [навч. посібник для студентів юридич. вузів і факультетів] / О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова, В. В. Луць та ін.; за ред. О. В. Дзери. — К.: Юрінком Інтер, 1998. — 912 с.
16. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2-х т. / за відповід. ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. — К.: Юрінком Інтер, 2005. — [Т. II]. — 1088 с.
17. Рудченко Ю. Кредит під застава торговельної марки // Теорія і практика інтелектуальної власності. — 2006. — №2(28). — С. 63-69.
18. Рузакова О. Договор залога исключительных прав // Интеллектуальная собственность. Авторское право и смежные права. — №2. — 2008. — С. 4-14.
19. Фурса В. М. Зарубіжний досвід страхування результатів інтелектуальної діяльності і проблеми застосування його в Україні : матеріали XV міжнар. наук.-практ. конф. “Актуальні проблеми інтелектуальної власності” / Україна, Закарпат. обл., 22-26 лютого 2010 р. — С. 298-303.